

Balgfreds, at endel af Leirøvelserne kunde undværes, og dels mente det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Balgfreds, at der havde hævet sig vægtige Stemmer for aldeles at komme bort fra Leirøvelserne. Jeg tror, at de Stemmer, som have hævet sig derfor, have grundet deres Mening paa, at det vilde være hensigtsmæssigere at foretage omtrent saadanne Dvølfeser som dem, der foretages ved den nordtydske, ved den preussiske Hær, nemlig de store Efteraarmanøvrer. Det er ganske vist, at disse store Efteraarøvelser, der foretages med et betydeligt Antal Dropper og paa et vidt udstrakt, stedse veksende Terrain, have en overordentlig stor Betydning for Hærens Uddannelse, og det var overordentlig ønskeligt, om de ogsaa kunde blive indførte her; men man ser bort fra, at Leirøvelserne her ere en Del af Soldaternes og Befalingsmændenes Uddannelses-tid, navnlig af Menigmands Uddannelses-tid. Det er et Repetitionskursus, som han gjenneegaar, efterat han har faaet sin første Uddannelse Aaret iforveien, og denne Repetition er af den største Vigtighed for hans egen militære Uddannelse, for at den rette Disciplin og Mand kan komme ind i Hæren, for at Soldaten kan komme til at føle sig som virkelig Soldat, og komme til Overbevisning om, hvad han virkelig kan præstere i Felten. At foretage disse store Feltøvelser, forbundne med Kantonering og Bivakering, efter den første korte Uddannelse vilde jeg anse for aldeles utilraadeligt. Jeg tror, at ingen Krigsminister her i Landet med Taknemmelighed vilde modtage Midler til at kunne afholde saadanne Dvølfeser, der afholdes af den preussiske Hær, vel at mærke, naar der ikke forud bevilges ham en lignende langvarig og paalidelig Uddannelse af Soldaten, som der findes Sted, inden man skrider til disse Dvølfeser. — Det er kun disse Bemærkninger, jeg skal tillade mig her at fremkomme med imod de Udtalelser, jeg ved denne Leilighed har hørt fra ærede Medlemmers Side. Jeg skal meget anbefale det høie Thing at bevilge Krigsministeren de fornødne Midler til at kunne afholde aarlige Dvølfesleire i Finantsaarene 1872—73 og 1873—74, idet jeg forøvrigt henstiller til Thingets Afgjørelse,

hvorledes det vil stille sig med Hensyn til, hvad der er foreslaaet i Lovforslagets 3die Paragraph.

Winther: Jeg vil kun tillade mig den Bemærkning til den ærede Minister, at jeg med Visshed veed, at jeg ikke har tilladt mig at karakterisere Værdien af de Stemmer, der have ytret sig for at ophæve Leirøvelserne, idet jeg ikke har sagt, at det var „vægtige“ Stemmer. Jeg veed ikke Noget om, hvorvidt det er vægtige eller ikke vægtige Stemmer; men jeg har selv den Overbevisning, at det efter vor hele Magtstilling i Europa er unyttigt at have slige Dvølfeser, og det var altsaa alene i mit eget Standpunkt, som har faaet en Slags Godkjendelse fra anden Side, at jeg søgte min Berettigelse til at komme med min Udtalelse. Jeg vil dernæst bemærke, at jeg paa ingen Maade vilde være med til at bevilge den Slags Dvølfeser, som den ærede Minister efter Uttringer fra anden Side kunde ønske at sætte istedetfor Leirøvelserne. — Det var blot, for at jeg ikke skulde blive misforstaaet, at jeg har villet tillade mig at gjøre denne Bemærkning.

Ordføreren: Med Hensyn til de Udtalelser, vi have hørt fra den ærede Minister, fylder jeg endnu at bemærke, at Thinget ligeoverfor denne Lov er i en Stilling, der vistnok med Rette kunde miskjendes. Dette er nemlig den sidste Samling, forinden nye Valg skulle foretages, og vi bør ganske vist, da det kan ske uden Skade, tage et omhyggeligt Hensyn til, at vore Efterfølgere i et saa overordentlig vigtigt Spørgsmaal staa aldeles frie og ubundne af os. Vi ere saa meget mere opfordrede til at indtage denne Stilling, naar der er Spørgsmaal om at følge den ærede Minister, som der i et Aar, hvis Budget allerede er meget haardt betyngt, ogsaa kan tillægges en Besparelse af eller ialtfald en Udsettelse af en Udgift paa 31,600 Rd. en vis Betydning. Jeg skal forøvrigt ikke gaa videre ind paa de Uttringer, som ere faldne, og som det, da intet Ændringsforslag er stillet, forekommer mig unødvendigt at gaa ind paa.